

DE POSITIE VAN DE VROUW

Ada Postma - Westera

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING

GODS ORDE

DE ONDERDANIGE POSITIE VAN CHRISTUS

CHRISTUS ALS HOOFD

MAN EN VROUW

HET PRINCIPE VAN ONDERDANIGHEID

ENKELE PRAKTISCHE TOEPASSINGEN

INLEIDING

Dit is een boodschap voor zusters. Het is geschreven uit het verlangen dat God krijgt waar Zijn hart naar verlangt, en dat zusters zullen zien hoe ze in belangrijke mate daaraan kunnen bijdragen.

Het gaat hier niet over de positie die zusters innemen voor God, als zondaar en na hun bekering en wedergeboorte als “door God uitverkoren heiligen en geliefden”. In dat opzicht nemen ze dezelfde positie in als broeders. Allen hebben zij verlossing nodig, zonder onderscheid. En allen hebben deel aan Gods werk van genade, en aan alle beloften in Zijn Woord.

Maar waar het hier over gaat is de positie, de plaats die God in Zijn soevereiniteit aan zusters heeft toebedeeld. Daarbij is wel een onderscheid tussen broeders en zusters. In de ogen van de wereld is er vanwege dit onderscheid sprake van achterstelling van de vrouw ten opzichte van de man. Hopelijk komen zusters door het lezen van deze studie volledig los van deze gedachte en gaan ze hun positie in Gods bestel innemen en zien als een erepositie.

GODS ORDE

“Ik wil echter dat gij dit weet: het hoofd van iedere man is Christus, het hoofd der vrouw is de man, en het hoofd van Christus is God” (1 Cor. 11:3).

De rangorde is dus volgens dit vers: God – Christus – man – vrouw. Zó heeft God het ingesteld. God heeft, in Zijn soevereiniteit, een orde geschapen, waarin ook wij vrouwen onze plaats hebben. Bedenk, voor we meer gedetailleerd op ons onderwerp ingaan, dat Gods soevereiniteit niets met willekeur te maken heeft. Hij heeft niet zomaar iets gedaan omdat Hij daar op dat moment zin in had. Hij heeft ook niet de man voorgetrokken ten koste van de vrouw, alsof Hij het leuk vond de vrouw in een hoek te drukken.

Laten we vóór alles beseffen dat Hij de alleen wijze God is, die in Zijn eeuwig raadsbesluit – dat is Zijn soevereiniteit – geleid werd door Zijn eigen wezen, door Zijn wijsheid, Zijn rechtvaardigheid en Zijn liefde. We lezen van Gods schepping dat die “zeer goed” was. Alles wat uit Gods handen komt is zeer goed. De orde in de schepping is volmaakt. God heeft alles zijn plaats gegeven. Zomer en winter, dag en nacht houden niet op elkaar af te wisselen. Alle miljoenen hemellichamen hebben hun plaats en beschrijven hun baan door het heelal zonder ooit met elkaar in botsing te komen. Alles loopt “op rolletjes”, omdat alles door Hem in stand gehouden wordt en er is niets in de schepping dat het verzint om tegen de plaats die hem is aangewezen in opstand te komen. Zo dwaas is alleen de mens. En de mens heeft, omdat de aarde aan hem onderworpen was, die aarde meegetrokken onder de vloek van God. Maar zij die door het volbrachte werk van de Heere Jezus aan het kruis van deze vloek bevrijd zijn, en in Christus een nieuwe schepping geworden zijn, mogen opnieuw de plaats innemen die God oorspronkelijk voor hen had bedoeld. Daar zijn geen botsingen, maar volmaakte harmonie en orde. Daar is diepe vrede, zowel met God als met de broeders en zusters. Daar is bruikbaarheid voor God en zegen voor henzelf.

Zouden we die plaats niet zoeken en innemen in diep ontzag voor God? Als we zo’n houding hebben kan God ons laten zien hoe en waarom we deze positie moeten innemen.

DE ONDERDANIGE POSITIE VAN CHRISTUS

In 1 Corinthiërs 11:3 zien we Gods rangorde. God is de Allerhoogste (Gen. 14:18-20,22). Dan komt Christus, die de afstraling is van Zijn heerlijkheid en de afdruk van Zijn wezen (Heb. 1:3). Niemand heeft ooit God, de Allerhoogste, gezien, maar Christus heeft Hem doen kennen (Joh. 1:18). God drukte Zich uit in Hem. Hij is God, geopenbaard in het vlees (1 Tim. 3:16). God had Hem een lichaam bereid om in dat lichaam Zijn wil te doen (Heb. 10:5,7). Hij werd niet gedwongen door God om diens wil te doen, maar Hij deed dat vrijwillig. (Zie, hier ben Ik om uw wil, o God, te doen). En in Johannes 4:34 lezen we hoe belangrijk die wil voor Hem was; het was Zijn leven, Zijn onmisbare dagelijkse voedsel, die wil te volbrengen. Meer dan eens getuigt de Heere Jezus van Zichzelf dat Hij niets kon doen, niets wilde doen van Zichzelf (zie Joh. 5:19,30; 6:38). Hij leefde door de Vader (Joh. 6:57). En hoe vaak staat er niet in het Johannesevangelie dat de Vader Hem gezonden had? Uit al deze teksten zien we dus dat de Heere Jezus, de eeuwige en enige Zoon van God, Zichzelf niet tot een hoofd was, maar in alles de Vader als Zijn Hoofd erkende. Hij was Hem onderdanig.

Niet alleen toen Hij op aarde was, was Hij Hem onderdanig, maar ook daarvoor, toen Hij in de hemel bij de Vader was. Hij heeft Zich immers laten zenden naar de aarde. Het is God de Vader die Hem in de wereld gebracht heeft (Heb. 1:6). En het is God die Hem heeft aangesteld als erfgenaam van alle dingen (Heb. 1:2) en als hogepriester (Heb. 5:5) en als koning (Ps. 2:6). Alles is van God uitgegaan en Hij heeft Zich daarnaar gevoegd.

En ook nu, nu Hij alles volbracht heeft en de Naam boven alle naam heeft ontvangen, wacht Hij op de Vader, tot deze Hem zegt wanneer het tijd is om Zijn bruid te halen (Mat. 24:36). Ook het koningschap dat de Vader Hem heeft gegeven zal Hij weer overdragen aan de Vader en Hij zal Zich aan Hem onderwerpen, zodat God alles in allen zal zijn. Alles is aan Christus onderworpen, behalve God de Vader zelf (1 Cor. 15:27,28).

We zien dus dat deze positie van onderdanigheid aan de Vader, die de Heere Jezus inneemt, eeuwig is.

In de wereld hebben woorden als onderdanigheid, gezag en heerschappij een zeer ongunstige klank gekregen. Men denkt aan onderdrukking en tirannie. Maar als we naar de relatie tussen de Heere Jezus en God de Vader kijken, zien we dat deze relatie van onderdanigheid en gezag er ook één was van uiterste intimiteit, liefde en eenheid. De Heere Jezus was aan de boezem des Vaders (Joh. 1:18). Hij was een troetelkind bij Hem, Zijn verrukking, zich voortdurend verheugend voor Zijn aangezicht (Job 8:30). De Vader zegt van de Heere Jezus: “Deze is Mijn Zoon, de geliefde, in wie Ik mijn welbehagen heb (Mat. 17:5). Hij is de Zoon van God, de liefhebbende Zoon van de liefhebbende Vader. De Vader heeft de Zoon lief (Joh. 3:35).

Deze Vader-Zoon relatie duidt behalve een liefdesrelatie ook een eenheid aan. De Heere Jezus zegt expliciet dat Hij één is met de Vader (Joh. 10:30). Maar uit vele schriftplaatsen blijkt die eenheid. Lees bijvoorbeeld Johannes 14:7,9,10,11a; Johannes 17:21,22b; Johannes 10:38; Johannes 8:19.

Onderdanigheid en gehoorzaamheid gaan gepaard met liefde (Joh.14:31). Ja, zijn zelfs een uiting van liefde. De Heere Jezus zegt: “Wie Mij liefheeft bewaart Mijn geboden” (Joh. 14:15,21,23). Hij had de Vader zo lief dat Hij Hem in alles wilde behagen (Joh. 8:29). We hebben al gezien dat het Zijn spijze was de wil van de Vader te doen. Het was ondenkbaar dat Hij iets zou doen wat tegen de Vader inging. Eén daad naar Zijn eigen wil zou betekenen dat Hij onder Zijn Hoofd vandaan ging, de eenheid verbrak en de liefde bedroefde. Maar Zijn houding was altijd: “Niet mijn wil, maar Uw wil geschiede”.

De wereld denkt dat onderdanigheid slaafsheid is. Wat is dat een grove leugen van de satan! Men denkt dat eenheid betekent dat men gelijke rechten heeft en dat liefde een bevrediging van het zelfleven door de ander is. Maar er kan pas ware eenheid zijn en ware liefde als er onderdanigheid is. Er vindt een volkomen samensmelting plaats als er één hoofd is en de ander zich daarnaar voegt. Dan wordt het één lichaam. Hoe kan er verdeeldheid zijn in een lichaam? Kan het hoofd zeggen: ik wil naar links en het lichaam gaat naar rechts? Dat is absurd. Het lichaam heeft geen eigen wil; het is het hoofd dat beslist. En “niemand haat ooit zijn eigen vlees, maar hij voedt het en koestert het” (Ef. 5:29). Volmaakte liefde, volmaakte eenheid, volmaakte vrede en harmonie zijn er door onderdanigheid.

CHRISTUS ALS HOOFD

Omdat de onderdanigheid van de Heere Jezus volmaakt was, kon de Vader Hem alles toevertrouwen. “Over weinig zijt gij getrouw geweest, over veel zal ik u stellen”, zegt de Heere Jezus in een gelijkenis (Mat. 25:21). Hoeveel te meer kon Hij over veel gesteld worden, Hij die in alles getrouw was. Hij is de Getrouwe en Waarachtige (Op. 19:11). Hem kon alle macht in hemel en op aarde gegeven worden (Mat. 28:18). Hij was het waard, Hij zou Zijn macht niet misbruiken, want Hij zocht immers niet Zijn eigen eer, maar die van de Vader (Joh. 8:49,50). En Hij zette, als een goede herder, Zijn leven in voor Zijn schapen. Hoe zou Hij hen dan ooit kunnen onderdrukken! Het was juist Zijn onderdanigheid die Hem zo bekwaam maakte om gezag uit te oefenen. “Hij heeft Zich *vernederd* en is *gehoorzaam* geworden tot de dood, ja, tot de dood des kruises. *Daarom* heeft God Hem ook uitermate *verhoogd* en Hem *de naam boven alle naam* geschonken, opdat in de naam van Jezus zich alle knie zou buigen ... en alle tong zou belijden: Jezus Christus is Heere, tot eer van God de Vader!” (Fil. 2:8-11).

“Hij heeft alles onder zijn voeten gesteld en Hem als hoofd boven al wat is, gegeven aan de gemeente, die zijn lichaam is ...” (Ef. 1:22,23). Hij is het hoofd van alle dingen, dat wil zeggen dat alle dingen Hem onderworpen zijn; Hij is Heer over alles. Maar Zijn hoofd-zijn van de gemeente is anders. De gemeente is Zijn lichaam, verbonden met Hem, één met Hem. De gemeente is samengegroeid met Zijn dood, om dat ook te zijn met Zijn opstanding (Rom. 6:5). Ze leeft niet meer zelf, maar Christus leeft in haar (Gal. 2:20).

“Zonder Mij kunt gij niets doen”, zegt de Heere Jezus (Joh. 15:5), net zo min als Hijzelf iets kon doen zonder de Vader. Samen met Hem is de gemeente een wijnstok, waarvan Hij de stam is en wij de ranken. Maar het is één plant (Joh. 15). Wij in Hem en Hij in ons, zoals Hij in de Vader was en de Vader in Hem (Joh. 17:21). Een volmaakte eenheid.

Zoals de wijnstok – stam en ranken – één plant is, zo zijn ook Christus en de gemeente, Hoofd en lichaam één, namelijk één nieuwe Mens, en die Mens is Christus. Er zijn wel heel veel leden, veel lichaamsdelen, maar het is één nieuwe Mens. Als wij iemand ontmoeten zeggen we ook niet: “Daar heb je Jansen met z’n armen en benen en de rest.” Nee, we zeggen: “Daar heb je Jansen.” Zo is het ook met Christus (1 Cor. 12:12).

Opnieuw zeg ik dat een lichaam niet tegen zichzelf verdeeld kan zijn. Waar het Hoofd wil gaan, gaat het hele lichaam. Het Hoofd maakt de plannen, bedenkt alles en beslist alles – het lichaam doet het. Elke beslissing, elke activiteit in de gemeente moet uit Hem zijn. “Dient elkander, een ieder *naar de genadegave die hij ontvangen heeft*, als goede rentmeesters over de velerlei genade Gods. Spreekt iemand, laten het woorden zijn *als van God*; dient iemand, laat het zijn *als uit kracht, door God verleend* (1 Pet. 4:10,11). “Er is verscheidenheid in genadegaven, maar het is dezelfde Geest; en er is verscheidenheid in bedieningen, maar het is dezelfde Heere; en er is verscheidenheid in werkingen, maar het is dezelfde God, *die alles in allen werkt*” (1 Cor. 12:4-6).

Zo is het Gods bedoeling. Zo was het in Zijn hart al van vóór de grondlegging der wereld af. De gemeente, geboren door Zijn opstanding, is geroepen de bruid van Christus te zijn. Uit Hem. Vlees van Zijn vlees. Been van Zijn gebeente. Leven van Zijn leven. Zij is van boven, evenals Hij van boven is, niet van deze aarde (Joh. 1:13, 3:5; Joh. 8:23).

Ook hier zien we dus een volmaakte eenheid, één plant, één lichaam, Christus en Zijn bruid.

MAN EN VROUW

“Vrouwen, weest aan uw man onderdanig als aan de Heere, want de man is het hoofd van zijn vrouw, evenals Christus het hoofd is zijner gemeente; Hij is het, die zijn lichaam in stand houdt. Welnu, gelijk de gemeente onderdanig is aan Christus, zo ook de vrouw aan haar man, in alles.

Mannen, hebt uw vrouw lief, evenals Christus zijn gemeente heeft liefgehad en Zich voor haar overgegeven heeft, om haar te heiligen, haar reinigende door het waterbad met het woord, en zo zelf de gemeente voor Zich te plaatsen, stralend, zonder vlek of rimpel of iets dergelijks, zó dat zij heilig is en onbesmet. Zo zijn ook de mannen verplicht hun vrouw lief te hebben als hun eigen lichaam. Wie zijn eigen vrouw liefheeft, heeft zichzelf lief; want niemand haat ooit zijn eigen vlees, maar hij voedt het en koestert het, zoals Christus de gemeente, omdat wij leden zijn van zijn lichaam. Daarom zal een man zijn vader en zijn moeder verlaten en zijn vrouw aanhangen, en die twee zullen tot één vlees zijn. Dit geheimenis is groot, doch ik spreek met het oog op Christus en de gemeente” (Ef. 5:22-32).

In het Oude Testament gebruikt God beelden, typen of schaduwen, van grote geestelijke waarheden. Hij gaf bijvoorbeeld de tabernakel, en later de tempel, als beeld van Gods huis. “Zijn huis zijn wij”, zegt het Nieuwe Testament (Heb. 3:6). Een ander voorbeeld is het paaslam dat geslacht werd voor de uittocht uit Egypte. “Want ook ons Paaslam is geslacht: Christus” (1 Cor. 5:7). Het Oude Testament is vol van typen (schaduwen) van geestelijke waarheden. David en Salomo waren in hun koningschap typen van Koning Jezus. De besnijdenis, de offeranden, de tempeldienst, de verovering van Kanaän, alles heeft een diepere geestelijke betekenis.

En dit grote geheimenis, deze geestelijke en eeuwige waarheid van Christus en de gemeente, heeft God daar ook een beeld voor? Ja. Voor dat grote geheimenis, dat eeuwige voornemen van God dat al vóór de grondlegging der wereld in Zijn hart was, heeft God al meteen in het begin een beeld geschapen: man en vrouw. Wat een voorrecht, een eer, om als echtpaar een beeld te mogen zijn van deze heerlijke werkelijkheid van Christus en de gemeente! Kijk maar naar de tekst die boven dit stukje staat, uit Efeziërs 5. Wat gaat die vergelijking ver! Wat staat het er duidelijk: “Vrouwen, weest uw man onderdanig als aan de Heere, want de man is het hoofd van zijn vrouw, *evenals* Christus het hoofd is zijner gemeente ... *gelijk* de gemeente onderdanig is aan Christus, zo ook de vrouw aan haar man, in alles”.

Aangezien de werkelijkheid van Christus en de gemeente eeuwig is, en het huwelijk van het begin van de schepping af door God is ingesteld, is het toch een logische gevolgtrekking dat ook de positie van man en vrouw daarin niet slechts van een bepaalde tijd is of van een bepaalde cultuur. Als het over eeuwige dingen gaat, over Christus en de gemeente, over een groot geheimenis, is dan de positie van de vrouw zoals die hier beschreven wordt ouderwets? Niet meer van deze tijd? Dan hoeft de gemeente zeker ook niet meer onderdanig te zijn aan Christus. Dan neemt de gemeente wel zelf haar beslissingen, met de meeste stemmen. Dan wordt het een aardse zaak en is alle heerlijkheid weg!!

Nee, laten we niet het denken van de wereld volgen, maar laten we ons richten naar wat God zegt. Laten we zoeken naar de openbaring van dat grote geheimenis: “met het oog op Christus en de gemeente”.

In het huwelijk is de vrouw dus een beeld van de gemeente, wat ze uitdrukt door haar onderdanigheid aan haar man, en de man is een beeld van Christus, wat hij uitdrukt door de positie van hoofd in te nemen. Maar de vrouw is toch niet minder dan de man? “In Christus is noch man noch vrouw” staat er toch?

Nu moeten we twee dingen goed onderscheiden. Dat zijn Gods genade en Gods soevereiniteit. Wat Gods genade betreft zijn man en vrouw gelijk. Wij zijn “medeërfgenamen van de genade des levens”, zegt Petrus (1 Pet. 3:7). “Want gij allen, die in Christus gedoopt zijt, hebt u met Christus bekleed. Hierbij is geen sprake van ... mannelijk en vrouwelijk: gij allen zijt immers één in Christus Jezus” (Gal. 3:27,28). Ook het werk van het geloof is voor man en vrouw gelijk: “... daar gij de oude mens ... afgelegd, en de nieuwe aangedaan hebt, die vernieuwd wordt tot volle kennis naar het beeld van zijn Schepper, waarbij geen onderscheid is tussen Griek en Jood ... , maar alles en in allen is Christus” (Col. 3:10,11). Hoewel bij deze laatste tekst niet expliciet staat dat er geen onderscheid is tussen man en vrouw, is het toch duidelijk dat waar het hier over gaat voor iedereen geldt.

Maar man en vrouw hebben wel een verschillende plaats, een verschillende taak en functie. Dat God dat zo ingesteld heeft is Zijn soevereine wil. Daarbij is de man niet meer dan de vrouw. Het heeft dus niets te maken met minderwaardigheid als de vrouw onderdanig moet zijn. Vergeet niet dat de man ook onderdanig moet zijn, namelijk aan Christus. Christus is immers zijn hoofd, zoals we gelezen hebben in 1 Corinthiërs 11:3. Maar de man is het hoofd van de vrouw, en die plaats moeten we hem geven. Dat doen we door hem onderdanig te zijn. Wat voor gezag heeft hij anders, als wij hem niet onderdanig zijn? Wat is een hoofd zonder een lichaam? Hoe kunnen wij ontzag voor hem hebben (het gebod in Efeziërs 5:33) als hij geen gezag heeft? Maar hoe kan hij gezag uitoefenen als er niemand is die onderdanig is? We zullen hier later nog wat dieper op ingaan.

We hebben al gezien dat hoofd en lichaam één zijn. De gemeente is één met Christus – één nieuwe mens, Christus. Zo zijn ook man en vrouw één. Eén vlees (Ef. 5:28,29), een eenheid. De man bepaalt de koers, de vrouw volgt hem. Hij draagt de verantwoordelijkheid. Zij staat achter hem. Een eenheid kan niet tegen zichzelf verdeeld zijn. Eén van zin en één van gevoelen. Hoe kunnen ze ooit een eenheid zijn als zij haar eigen hoofd wil zijn? Twee hoofden op één lichaam? Nee, het vraagt onderdanigheid. Onderdanigheid als aan de Heere. “Niet mijn wil, maar Uw wil geschiede”. Dat is onze onderdanigheid aan de Heere. “Zo ook de vrouw aan haar man, in alles”.

Juist in haar onderdanigheid is ook de vrouw een beeld van Christus. Hij is immers ook niet Zijn eigen hoofd, maar onderdanig aan God de Vader, zoals we hebben gezien. In 1 Petrus 3 staat een prachtig vers: “Uw sieraad zij ... de verborgen mens uws harten, met de onvergankelijke tooi van een zachtmoedige en stille geest, die kostbaar is in het oog van God” (1 Pet. 3:3,4). Waarom zou God dat zo kostbaar vinden? Het is zo kostbaar *omdat het de geest van Christus is*. “Leert van Mij, want Ik ben zachtmoedig en nederig van hart”, zegt de Heere Jezus (Mat. 11:29). Laten we er een eer in stellen deze onvergankelijke tooi te dragen.

HET PRINCIPE VAN ONDERDANIGHEID

“Weest elkander onderdanig in de vreze van Christus” (Ef. 5:21).

Dit thema van onderdanigheid blijkt in de bijbel van essentieel belang te zijn. Zonder onderdanigheid komen we op het terrein van de mens, van de wereld.

Niet alleen de vrouw moet onderdanig zijn aan haar man, ook de man moet zich stellen onder Christus. En zelfs Christus moet onderdanig zijn aan God de Vader. Dit hebben we al eerder gezien. Nu willen we nog een stapje verder gaan. Want in bovenstaande tekst staat dat we ook onderdanig moeten zijn aan *elkander*. Dit druist natuurlijk in tegen elk menselijk gevoelen. We zullen toch zelf wel weten wat goed is?! Ja, zo is het denken van de wereld. We zullen het zelf wel weten; we willen onafhankelijk zijn, onze eigen baas. ZELF in al zijn vormen wil op de troon zijn. En het zelfleven van de een botst met het zelfleven van de ander. Wat zijn er ongelofelijk veel van zulke botsingen! Wat heeft dat veel bloed en tranen gekost! Oorlogen, maar ook verdeeldheid en scheuring. Ieder is zijn eigen koninkrijkje, een eenheid in zichzelf.

Als de Heere tot Zijn doel zal komen, in ons persoonlijk leven en in ons gemeentelven, dan zal het zelfleven van zijn troon af moeten komen. De Heere wil één kudde, één Herder (Joh. 10:16). Niet: “Wij allen dwaalden als schapen, wij wendden ons ieder naar zijn eigen weg ...” (Jes. 53:6). Er mag geen sprake zijn van een eigen weg. “Eén hart en één weg” (Jer. 32:39), Gods weg. “... eensgezind van hetzelfde gevoelen ... naar het voorbeeld van Christus Jezus” (Rom. 15:5). “Als gevangene in de Heere, vermaan ik u dan te wandelen waardig der roeping, waarmede gij geroepen zijt, met alle nederigheid en zachtmoedigheid, met lankmoedigheid, en elkander in liefde te verdragen, en u te beijveren de eenheid des geestes te bewaren door de band des vredes: één lichaam en één Geest, gelijk gij ook geroepen zijt in de ene hoop uwer roeping, één Heere, één geloof, één doop, één God en Vader van allen, die is boven allen en door allen en in allen” (Ef. 4:1-6).

Hoe kan zo'n eenheid ooit bestaan als ieder zijn eigen hoofd wil zijn? Het kan toch alleen maar wanneer al die hoofden zich buigen voor het ene Hoofd? Wat is de hoofdbedekking van de zusters daar een prachtige uitdrukking van.

Gezamenlijk moet Gods wil gezocht worden. Niet door menselijk overleg. En de broeders die geestelijk inzicht hebben, die in staat zijn Gods stem te horen, vertegenwoordigen Gods gezag in de gemeente. Dan geldt: “Gehoorzaamt uw voorgangers en onderwerpt u aan hen” (Heb. 13:17). Niet op grond van hun studie of hun natuurlijke capaciteiten, maar op grond van hun geestelijk verstaan van Gods wil. Hoe hebben zij die bekwaamheid gekregen? Door hun ootmoedige wandel met God; door hun gekruisigde leven; door hun bereidheid hun eigen wil aan de kant te zetten, hun mening prijs te geven. Niet voor de een of andere vleeselijke mening van iemand, maar als één van hen een antwoord van de Heere meent te hebben ontvangen, zal dat door de anderen als zodanig herkend worden. Als die herkenning er niet is, moet er opnieuw gebeden worden, tot er een antwoord komt dat in elk hart bevestigd wordt. Er kan dus ook nooit één persoon oudste of voorganger zijn. Het gevaar is dan te groot dat deze persoon zijn eigen gedachten en meningen volgt. Er is dan immers niemand aan wie hij onderdanig zou moeten zijn. De bijbel spreekt altijd over oudsten en voorgangers in het meervoud.

Dit is natuurlijk een zaak voor broeders. Maar hetzelfde principe geldt voor ons allemaal. Het is in feite niets anders dan het kruis op je nemen. Dat is de voorwaarde voor de discipel (Luc. 14:27). En we willen toch graag een discipel van Hem zijn? Anders zijn we Hem niet waardig (Mat. 10:38). De Heere Jezus zei: “Hierom heeft Mij de Vader lief, omdat Ik mijn leven afleg om het weder te nemen. Niemand ontnemt het Mij, maar Ik leg het uit Mijzelf af” (Joh. 10:17,18). Hij nam het kruis op Zich, op vrijwillige basis. Zo moet het ook bij ons zijn. “Laat die gezindheid bij u zijn, welke ook in Christus Jezus was, die ... Zichzelf ontledigd heeft, en de gestalte van een dienstknecht heeft aangenomen ... en Hij heeft Zich vernederd en is gehoorzaam geworden tot de dood, ja, tot de dood des kruises” (Fil. 2:5-8).

Het kruis is de basis voor heel ons leven, zowel persoonlijk als in de gemeente, want het kruis betekent het einde van ons zelfleven. En als ons zelfleven niet gekruisigd is kan er geen opstandingsleven zijn. Het opstandingsleven is het leven van Christus. Dat is het enige leven dat de Vader welgevallig is. Dat is het enige leven dat bestaansrecht heeft. Uit de aard der zaak heeft het lichaam van Christus het leven van Christus.

De vermaning is dus niet alleen: “Evenzo gij, jongeren, onderwerpt u aan de oudsten”, maar ook: “Omgord u *allen jegens elkander* met nederigheid” en: “Maakt dan mijn blijdschap volkomen door eensgezind te zijn, één in liefdebetoon, één van ziel, één in streven, zonder zelfzucht of ijdel eerbejag; doch in ootmoedigheid achte de een de ander uitnemender dan zichzelf; en ieder lette niet slechts op zijn eigen belang, maar ieder lette ook op dat van anderen” (Fil. 2:2-4). Als wij in de gemeente zo met elkaar omgaan vindt er een samensmelting plaats, een eenwording. Zelfleven, handhaving van het ik, individualisme, geeft altijd botsingen. Maar het tegenovergestelde, nederigheid en onderdanigheid aan elkaar, maakt dat we “een welsluitend geheel” zullen worden, “goed ineensluitend” (Ef. 4:16; 2:21).

ENKELE PRAKTISCHE TOEPASSINGEN

“De wijsheid der vrouwen bouwt haar huis, maar de dwaasheid breekt het af met haar eigen handen” (Spr. 14:1).

We kunnen als vrouw ons huis, ons thuis, maken of breken. Hebben we wel in de gaten wat een verantwoordelijkheid we hierin dragen? Wat hangt er veel van af of wij onze plaats innemen naar Gods wil! Eenheid, vrede, liefde, harmonie, Gods zegen, Gods bevestiging, dit zijn allemaal gevolgen ervan.

Maar stel dat mijn man het mis heeft, moet ik hem dan toch onderdanig zijn? Dat is een veel gestelde vraag. Die kan kortweg beantwoord worden met: ja; de bijbel geeft geen uitzonderingen, zelfs niet als de man ongelovig is. Maar we moeten wel goed zien wat onderdanigheid is. Het is geen slaafsheid, geen blinde gehoorzaamheid. Het is niet zo dat ik geen mening mag hebben en maar domweg moet doen wat me gezegd wordt. Onderdanigheid is een houding van respect voor mijn man, een positieve reactie op zijn gezag, waarbij ik bewust en vrijwillig mijn eigen wil ondergeschikt maak aan de zijne. Zo was de onderdanigheid van de Heere Jezus. Hij zei: “Zie, hier ben Ik ... om uw wil, o God, te doen” (Heb. 10:7).

Onderdanigheid blijft dus altijd en in alle omstandigheden gelden. Als jij bij een beslissing die hij genomen heeft twijfelt of het wel de juiste is, of het wel uit de Heere is, kun je hem daarnaar vragen. Maar je moet dan wel zeker zijn dat jouw inzicht op dat punt uit de Heere is. Dan kun je hem dat voorleggen en vertellen hoe de Heere je dat heeft laten zien. Als zijn beslissing lichtvaardig genomen was, zal hij misschien naar je luisteren en zijn mening veranderen. Maar misschien is het andersom en laat hij je zijn beweegredenen zien en moet je toegeven dat hij meer inzicht had dan jij. Als het voor jou duidelijk is dat jij gelijk hebt, maar ondanks jouw gebeden, jouw uitleg en getuigenis houdt hij voet bij stuk, dan mag je hem wijzen op zijn verantwoordelijkheid ten aanzien van de Heere, maar dan zul je erover moeten ophouden en handelen naar de beslissing van je man. Is het tot jouw schade, dan neemt de Heere het voor je op.

Petrus noemt Sara als voorbeeld. Sara kwam in een rare positie door de beslissing van haar man Abraham. Toen ze naar Egypte gingen liep ze veel gevaar. Maar God nam het voor haar op. Petrus zegt dat ze Abraham gehoorzaamde en hem heer noemde (1Pet. 3:6). Hoewel Abraham op dat moment niet handelde vanuit Gods leiding, bleef zij haar positie van onderdanigheid innemen, anders zou zij ook gezondigd hebben. Maar nu deed ze goed en liet zich geen schrik aanjagen (:6). Zij “hoopte op God” (:5), dat Hij haar bescherming zou zijn. En God maakte haar geloof niet beschaamd; Hij voorzag voor haar.

In 1 Petrus 2 zien we vanaf vers 18 ook hoe Gods gedachten over zulke situaties zijn. Het gaat daar over huisslaven, maar in wezen is de opdracht dezelfde als voor de vrouwen. “Weest in alle vreze onderdanig”, dat is met alle respect. “Ook de verkeerde”.

Natuurlijk zijn er talloze kleine beslissingen die door de vrouw genomen kunnen worden. Zoals er in een bedrijf verschillende afdelingschefs zijn, verschillende niveaus van gezag, die alle functioneren onder de algemeen directeur, zo heeft de man op bepaalde terreinen ook gezag gedelegeerd aan zijn vrouw. Maar hij bepaalt de koers, de grote lijn. En ook, mocht hij het in een bepaald detail niet eens zijn met de gang van zaken zoals zijn vrouw die uitvoert, dan kan hij ingrijpen en de zaak volgens zijn visie veranderen.

God heeft je geschapen om een hulp voor je man te zijn. Zijn gedachte was: “Ik zal hem een hulp maken, die bij hem past” (Gen. 2:18). Als er belangrijke beslissingen moeten worden genomen, kun je hem helpen de wil van de Heere te zoeken; je kunt er samen over praten en delen wat je van de Heere ontvangen hebt. Maar de uiteindelijke beslissing ligt bij je man. Hij is verantwoordelijk. Is je man ongelovig? Doet hij domme dingen? Juist voor deze man mag jij een hulp zijn. En God zegt: je past bij hem.

Hoe kun je hem tot hulp zijn en waarin moet hij geholpen worden? Het kan toch niet zo zijn dat je enthousiast moet reageren op alle ideeën die uit zijn eigen vleeselijke natuur voortkomen? Nee. Het is Gods bedoeling dat je hem helpt *naar de Heere toe*. Als hij ongelovig is, gaat het erom hem te winnen. In 1 Petrus 3:1 staat dat de onderdanigheid geldt “ook indien sommigen aan het woord niet

gehoorzaam zijn”. Jouw hulp aan hem is dan je “reine en godvrezende wandel”, die hem zonder woorden kan winnen (:2). Het is je houding van respect en je gehoorzaamheid waar het maar mogelijk is. Je hoeft hem niet te gehoorzamen als hij iets van je vraagt dat lijnrecht tegen Gods Woord ingaat. (Dat zal in de praktijk heus niet zo vaak gebeuren.) Maar niet met een houding van “ik weet het beter dan jij”. Kijk naar Daniël. Het verbod dat hij kreeg in Daniël 6:8 om tot God te bidden, ging dwars tegen Gods gebod in: “Gij zult geen andere goden voor mijn aangezicht hebben” (Ex. 20:3). Maar Daniël leefde dicht bij God (:11). Hij gehoorzaamde God meer dan de koning. Toch was hij niet opstandig; hij erkende de koning als degene die rechtmatig gezag over hem had. Hij zei heel onderdanig: “O koning, leef in eeuwigheid! ...” (Dan. 6:22). Hij vertrouwde daarbij op God, die hem deze positie onder dit gezag gegeven had. Als hij onderdanig was, zou God het voor hem opnemen.

Er zijn ook mannen die het eigenlijk wel best vinden als hun vrouw de dingen regelt. Vaak hebben ze ook een vrouw die heel goed in staat is om de leiding te nemen, flink en doortastend. De man laat het graag aan haar over. “Moeders wil is wet”. In zo’n huwelijk is ook harmonie. Maar het is geen beeld van Christus en de gemeente. Het is niet naar Gods wil. Als zo’n vrouw de Heere wil volgen en haar positie van onderdanigheid innemen, hoe moet dat dan?

Zij moet afstand doen van haar “troon” en plaats maken voor haar man. Dat wil zeggen dat zij bij elke beslissing die moet worden genomen haar mening voor zich houdt, de zaak voorlegt aan haar man en hem vraagt wat er besloten moet worden. En ook al zegt hij: “Zeg jij het maar”, ze moet niet met haar antwoord komen (dat ze natuurlijk al lang in de gedachten heeft), maar ze moet hem blijven vragen, hem in alle bescheidenheid wijzen op zijn verantwoordelijkheid als hoofd, en zo hem als het ware dwingen naar de Heere te gaan voor een antwoord. Misschien komt dat antwoord dan niet overeen met dat wat zijzelf in gedachten had, maar alsjeblieft, ga er niet tegenin. Doe zoals hij besloten heeft, dan wordt hij er zich van bewust dat hij de leiding heeft. Als je er tegenin gaat zal je man niet bepaald aangevuurd worden zijn plaats in te nemen en blijven de rollen onveranderd. Loop hem dus niet voor de voeten, maar ga achter hem aan, ook al is het nog zo onpraktisch en duurt het eindeloos voor er een knoop doorgehakt wordt. Het zal moeilijk zijn, niet alleen voor jou maar ook voor je man. Doe het al biddend. Bid dat je man de juiste beslissing zal nemen. Dit is wijsheid waardoor je huis gebouwd wordt.

Ik heb een zuster gekend die zei, naar aanleiding van onderdanigheid: “O, maar wij doen alles samen.” In de praktijk bleek echter dat het gebeurde zoals zij dat had gedacht. Ze had een man met een zacht karakter, al was hij zeker geen doetje. Maar hij sloeg niet met de vuist op tafel. Broeders in de Heere doen dat niet. Zij had gewoon niet in de gaten wat hij eigenlijk wilde. Als hij bijvoorbeeld na de samenkomst zei: “Kom, zullen we gaan?”, was haar antwoord: “Ja, zometeen”, maar ze liet hem rustig een kwartier wachten omdat ze nog niet uitgepraat was. Kleine dingen, ja, maar er blijkt iets uit. Laten we niet achteloos daarmee omgaan. Je kunt denken onderdanig te zijn, terwijl je het niet in alles bent. Je man is verdraagzaam, zal niet klagen en de situatie blijft dus zoals hij is. Maar als je met de Heere wandelt, word je door Zijn Geest onderwezen en krijg je licht over dit soort dingen.

In 1 Timoteüs 3 gaat het over opzieners en diakenen, broeders die een leidinggevende positie in de gemeente hebben. Bij alle voorwaarden waar zo’n broeder aan moet voldoen staat ook: “... een goed bestuurder van zijn eigen huis ...; indien echter iemand zijn eigen huis niet weet te bestieren, hoe zal hij voor de gemeente Gods zorgen?” (1 Tim. 3:4,5, zie ook :12). Wat zich thuis afspeelt is dus belangrijk. Willen we onze man ook tot een hulp zijn om zijn plaats in de gemeente in te nemen? Geef hem dan de gelegenheid om die dienst te vervullen. Mopper niet als hij weer eens ’s avonds weg moet of zich terugtrekt voor gebed of bijbelstudie. Houd hem er niet van af. Integendeel, probeer hem dingen uit handen te nemen waardoor hij meer tijd heeft voor een geestelijke bediening. Als een man in zijn werk carrière wil maken moeten we toch ook achter hem staan en niet te veeleisend zijn voor onszelf? Hoeveel te meer als het Gods huis betreft! Je man hierbij tot een hulp zijn zit hem vaak ook in kleine praktische dingen, zoals op tijd klaar zijn om naar de samenkomst te gaan. Zie die kleine dingen groot: je bouwt je man, je bouwt Gods huis.

Spreuken 31:10-31 heeft in mijn bijbel het bovenschrijf “De lof der degelijke huisvrouw”. Van dit prachtige gedeelte zouden we heel veel kunnen leren, maar nu noem ik maar een enkel aspect. Eén van de eerste dingen die over haar staan is: “Op haar vertrouwt het hart van haar man, het zal hem aan voordeel niet ontbreken. Zij doet hem goed en geen kwaad, al de dagen van haar leven” (:11,12). En

wat verder: “Haar man is bekend in de poorten, als hij neerzit te midden van de oudsten des lands” (:23). Haar man had dus een bestuursfunctie. En zij krijgt daar lof voor!

De vrouw minderwaardig? Gediscrimineerd? Degene die dat zegt discrimineert zelf. Want hij of zij vindt dat deze positie minderwaardig is. Maar God zegt: “Haar waarde gaat korallen ver te boven” (Spr. 31:10b). Mannen worden in de bijbel vermaand hun vrouw lief te hebben – woorden als voeden en koesteren worden gebruikt. Ze worden vermaand hun vrouw eer te bewijzen. Wordt in het christendom de vrouw onderdrukt? Laat me niet lachen! *Ze heeft een erepositie!!*

Ada Postma-Westera